

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Udsigt over Verdens-Krøniken fornemmelig i det Lutherske Tidsrum

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. XXIV. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1817_309A-txt-shoot-idm482/facsimile.pdf (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

et Forhold til nærværende Bog, at hvorn der vil have godt af den, gjør vel i at læse dem med, ligesom de ved den turde erholde et uventet Lys.

At jeg nu igjen har behandlet den tydske Historie langt udførligere end nogen anden, vil formædlig ogsaa finde Kongens Bifald; thi at Tydske Land, siden Vogterpfer-Konfens, og især siden Reformationens, Begyndelse, er i videnskabelig Henseende det vigtigste Land, kan vel Engellænder og Frankmænd nægte, fordi de i Grunden ikke veed hvad der tales om, men Danske indkomme vist, hvad Historien forbyder at nægte. Der er imidlertid endnu en dybere Grund til at vende Dymærksomheden fornemmelig paa Tydskerne, den nemlig, hvorfra deres videnskabelige Fortrin følger: deres naturlige Overlegenhed i Tænkning; thi derved man være fremkommet en oadbenbaree Consequens, som gjer deres Historie, siden Reformationen, til den mest begribelige og afgjørende. Vil man nu sige, at det kom mig vel til Pas, da Alt ufskriftig viser, at jeg hender langt mindre til Frankrigs og Engellands, end til Tydslands Litteratur, da har man deri meget Ret, men derfor bliver det ikke mindre vist, at Tydslands Historie, i alle Tilfælde, skalde værdiges mest Dymærksomhed. At det vilde været godt, om jeg havde kjendt mere til hine Landes Litteratur, hvor i jeg dog,

som man set vil kunne overbevise sig om, ei er aldeles ufundig, lider ingen Tvivl, saalidt som, at det endnu vilde været bedre, om jeg tillige havde havt, hvad jeg ganske mangler, Læsning i Spansk og Italiensk, ja en faldkommen Historiker skalde egenlig kunne alle Sprog, og alle Bøger udenad; men derfor erklærer jeg ogsaa min Bog for et meget ufuldkomment og umodent Forsøg, og tillægger den kun, som et saadant, et forholdsmaessigt Værd, som man neppe med Villighed vil kunne nægte den; thi at der, blot for at gjøre, hvad jeg har gjort, udføres endel Mars Læsning, og ikke saa liden Eftertanke, det veed jeg, og hvorn der ikke vil troe det, behøver kun, uden behørig Kundskab og Eftertanke, at recensere Bogen, for at faae Kroen i Hænderne. Hvad jeg før har sagt, maa jeg her gjentage, fordi det synes som man ikke vil forstaae det: jeg er ingenlunde hvad jeg kalder en lærd Historiker; thi jeg seer paa Folk som Abraham Kall, og veed hvortid jeg kan, imod hvad jeg vilde have kunnet, hvis jeg ikke havde hardtad spildt endel af mine bedste Aarear; men jeg er hvad man kalder en lærd Historiker, og det nytter slet ikke Dannemærks historiske Skribentere at kappes med mig i Læsning; thi det kan de ikke, især fordi jeg er, hvad Ingen af dem er: b e g e i s t r e t for Historien, og Lysten deri

ner Værket. Vil man kalde dette Præl, og Nedsættelse af Andes Fortjeneste, det saar man, men hør upartisk Læser, som hører den latterlige Fornemhed, hootmed man pleier at behandle mine Bøger, vil finde, at det er kun en hoist nødvendig Advarsel, som maaker ikke frugter, men bør derfor dog ikke undlades. I Dværg vil jeg gribe denne Leilighed, til at aflægge Professor Nherup min inderlige Tak for den særdeles Velvilje, der aldrig var mig saa nødvendig, som under denne Bogs Udværelse, og mit Ghælb er saa meget større, som denne Mand nok er den eneste af Kjøbenhavn med at drene de Bogstæbe, der i de forløbene Aar, har, naaget at Menings-Forskiel, lader min videnskabelige Stræben vedtfares Næt, selv i hine Dage, da man vilde brændemærke mig som Videnskaberens affagde Fiende.

At man nu imidlertid selv i Dydsklands Historie vil savne meget, og især, hvad Somme kalde et ubodeligt Savn, Henson paa de store Fremfærd i Mathematick, Astronomie og Physik, for ikke at tale om de oeconomiske og samvællsiste Videnskaber, derom er ingen Tvivl, og naar man deraf slutter, at jeg er saa god som aldeles fremmed i alt Sligt, da er det ikke meer end hvad jeg selv aabenhjertig har sagt. Vil man end videre slutte, at jeg ikke vur-

